

Innspill fra FO til Utvalget for framtidens fellesskole

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. Vi organiserer om lag 37 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Ca 1700 av disse jobber som miljøterapeuter/sosialarbeidere i skolen.

FO hadde dessverre ikke mulighet til å stille på muntlig innspillsmøte, vi sender derfor et skriftlig innspill hvor vi svarer på de samme spørsmålene.

FO er bekymra over at altfor mange barn ikke trives i skolen, føler seg utrygge og utsettes for mobbing. Dette mener i må tas på større alvor enn det gjøres i dag. Vi mener at en god skole for alle forutsetter at myndighetene i langt større grad anerkjenner og investerer i det psykososiale læringsmiljøet som en grunnpilar i elevenes trivsel, læring og utvikling.

Hva legger FO i begrepet fellesskolen?

Fellesskolen er et uttrykk for en inkluderende skole der alle barn og unge – uavhengig av sosial bakgrunn, funksjonsevne, kjønn, etnisitet eller livssituasjon – har like muligheter til å delta, utvikle seg og lykkes. En fellesskole skal fremme sosial utjevning og bygges på solidaritet og likeverd. Det betyr en skole som ikke sorterer elever, men gir tilpasset støtte og tilrettelegging innenfor rammen av et felleskap.

Hva mener FO det er viktigst å bevare ved dagens skole?

Det er avgjørende å bevare ambisjonen om en inkluderende offentlig fellesskole der alle elever får opplæring etter evne og forutsetninger, og der sosial utjevning er et tydelig mål. Vi er av den oppfatning at universelle tiltak som retter seg mot hele skole- og klassemiljø er tiltak som best ivaretar de elevene som av ulike grunner strever med å finne seg til rette. Den nære koblingen mellom skole og samfunn må bevares, og skolens rolle som demokratisk arena må styrkes. Lærernes og andre ansatte sin faglighet og relasjonskompetanse er avgjørende og må vernes og videreutvikles.

Hvilke utviklingstrekk i samfunnet mener FO utfordrer fellesskolen?

Flere samfunnsutfordringer legger press på fellesskolen:

- Økende ulikhet og sosiale forskjeller gjør at flere barn kommer til skolen med svært ulike forutsetninger.
- Psykiske helseutfordringer blant barn og unge er i vekst, og skolen er ikke tilstrekkelig rustet til å møte disse behovene.
- En økende individualisering og kommersialisering innen utdanning utfordrer fellesskapsidéen og kan føre til økt segregering.
- Manglende tverrfaglig samarbeid i skolen bidrar til at barn ikke får den helhetlige oppfølgingen de trenger.

Hva skal skolens viktigste oppgaver være i framtida?

Skolens framtidige oppgave er todelt:

1. Kunnskapsformidling og kritisk tenkning:

Skolen skal gi alle barn og unge kompetansen de trenger for å delta i arbeids- og samfunnsliv.

2. Psykososial trygghet og utvikling:

Skolen må i større grad ivareta elevenes psykiske helse og sosiale behov. Her er det psykososiale læringsmiljøet avgjørende. Elever må møtes med helhetlig støtte som inkluderer miljøterapeutisk kompetanse. Mye av det barn sliter med og som er risikofaktorer knytta til det å utvikle skolefravær, mistriivsel og utenforskap, blir synlig i relasjon til andre – i klassemiljøet, skolegården, på sfo. De trenger derfor voksne som er til stede i miljøene og som har kompetanse til å identifisere ulike utfordringer.

Vi er opptatt av at skolen på lik linje med andre velferdstjenester må bli mer tverrfaglig. Det krever at yrkesgrupper som barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere integreres i skolens arbeid. Disse yrkesgruppene skal ikke erstatte læreren, men være et supplement. Miljøterapeuter spiller en sentral rolle i å skape trygge relasjoner, fange opp barn i sårbare situasjoner og bidra til et skolemiljø preget av mestring og inkludering.'

Avslutningsvis

FO mener at en styrket fellesskole krever at psykososiale faktorer gis større oppmerksomhet. Det trengs tydeligere politiske prioriteringer og strukturer som legger til rette for tverrfaglig samarbeid. Bare da kan vi sikre at skolen blir et sted hvor alle barn og unge opplever tilhørighet, utvikling og mulighet.

Mvh

Marianne Solberg Inger Karseth
forbundsleder seniorrådgiver